

Is a Perfect World Possible When People Want Opposite Things?

Part 10 of *The Devil Debates an Angel*,
A Book of Wisdom written by
His Holiness the First Panchen Lama,
Four Centuries Ago

ཨོཾ། །གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་སུམ་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་ལས་བརྒྱམས་པའི་ཤེས་རབ་
དང་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་གཤགས་འདེབས།།

This is an argument which occurred one time between Wisdom and her opponent, whose name was The Tendency to Think that Things are Real. It all started when Wisdom was identifying what the word “Mahamudra” meant, at three different stages in a person’s life: in the way things normally are for them; in the way they are as this person practices the spiritual path; and as they are when the person reaches the fruit of their practice.

།སྒྲ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་ཕུག་འཚལ་ལོ།

I bow down to my Lama, Angel of Angels.

* * * * *

།ཡིད་ལ་བྱེད་རྒྱུ་མིད་པ་དེ།
།ང་དང་འཛིན་སྤངས་འགལ་བ་མཚར།
།ང་མིད་བསྐྱོམ་པར་མ་གྲང་ན།

Is a Perfect World Possible
When People Want Opposite Things?
Part 9 of *The Devil Debates an Angel*

།ཟབ་དོན་མིང་ནི་ཅིར་བཏགས་ཀྱང་།
།ང་ལ་གནོད་པའི་ཕྱོགས་ནའང་མིད།
།ཤེས་རབ་བསྐྱེམ་པ་གད་མའི་གནས།

126
What a strange idea it is
To think that if you managed
To think of nothing at all,
It could somehow contradict the way
That I conceive of things.

If a meditation can't be considered
The kind where you discover
That there's no I at all,
Then sure then you can give it
Some deep and fancy name,
But the fact's that it doesn't even
Approach a view that could hurt me;

This thing that you believe
To be a meditation on wisdom
Is nothing more than a joke!

།ལ་ལ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི།
།དཔུང་པས་མ་རྟོད་དེ་ཡི་ཕྱིར།
།ང་ནི་བདེན་པར་མིད་པ་ཡི།
།རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་དེ་ཡི་ནི།
།རྒྱན་ལ་ཅི་སྲབ་མཉམ་པར་འཇོག།

127
Still others do an analysis

Is a Perfect World Possible
When People Want Opposite Things?
Part 9 of *The Devil Debates an Angel*

Of the fact that things
Are neither one nor many,
And manage to come up
With nothing at all.

They thus conclude that the I
Is nothing that is real,
And then they stay in meditation
As long as they possibly can
On the flow of the logical
State of mind
They used to make this conclusion.

།དེ་ལ་གནས་ལུགས་བསྐྱེམ་པ་ཟེར།
།ཤེས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་གྲགས།
།ཀུན་རྫོབ་བསྐྱེམ་ལ་གནས་ལུགས་འདོད།
།ཉ་ཉ་ཤེས་རབ་ཡ་མཚན་ལ།
།ང་ཉིད་བསྐྱེམ་པ་ང་ཡི་གྲོགས།

128
And this, they claim,
Is what it is
To do a meditation
On the way things really are.

Now everybody knows
That the mind is something that belongs
To the deceptive side of reality;
So what they're really saying
Is that meditating on the deceptive side
Is meditating on the absolute side.

Ho ho! It's a weird sort of wisdom

Is a Perfect World Possible
When People Want Opposite Things?
Part 9 of *The Devil Debates an Angel*

When you're meditating on me,
And making me your best friend!

ལ་ལས་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱིས།
དཔྱད་པའི་རྟགས་ལས་ང་ཉིད་ནི།
བདེན་པར་མེད་པར་ངེས་པ་ཡི།
ངེས་ཤེས་དེ་ཡི་རྒྱན་ལ་ནི།
མཉམ་པར་བཞག་པའི་གནས་ལུགས་འདོད།

129
Others do an analysis
Of the fact that things
Are neither one nor many,
And based on this reasoning
Come to an understanding
That the I is nothing real.

They believe that staying in meditation
On the flow of these kinds of thoughts
Is a meditation upon
The way things really are.

དེ་ཡང་གོང་དང་བྱུང་མེད་ཅིང་།
འཇོན་སྤངས་འགལ་བ་ཨ་ཅང་ཆེ།
ང་རང་བསྐྱོམ་ལས་མ་འདས་མོད།
ཤེས་རབ་བསྐྱོམ་པར་གལ་འགྱུར།

130
But there isn't any difference

Is a Perfect World Possible
When People Want Opposite Things?
Part 9 of *The Devil Debates an Angel*

Between this and the position
We just described above;
And it really is absurd
To say that it contradicts
The way that I see things.

In fact it's really nothing else
Than a meditation on me;
How on earth could you ever call it
A meditation on wisdom?

ལ་ལས་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱིས།
དཔྱད་པའི་ཏྟགས་ལས་ང་ཉིད་ནི།
བདེན་པར་མེད་པར་ངེས་པའི་ཚོ།
ཁོ་རང་མེད་པར་དག་པ་དེ།
མ་ཤེས་བསྐྱོམ་རྒྱའི་སྟོང་ཉིད་དེ།
ཟུར་དུ་བཅལ་ནས་སྐོམ་པར་བྱེད།

131
Now others do an analysis
Of the fact that things
Are neither one nor many,
And based on this reasoning
Perceive that the I
Is nothing that is real.

They fail to understand
The simple absence of things
Where they themselves are gone,
And for their meditation
They seek some other emptiness
That they can focus on.

Is a Perfect World Possible
When People Want Opposite Things?
Part 9 of *The Devil Debates an Angel*

།གཅིག་ཏུ་སྣོད་ཉིད་རྒྱང་ཆད་ཡིན།
།སྣོད་པ་བདེན་འཛིན་སློ་ཡོད་པས།
།ང་རང་བསྐྱོམ་པར་གྱུར་པ་དང་།
།ང་དང་འཛིན་སྣངས་འགལ་བ་ཡི།
།གཉིན་པོ་ཡོད་མེད་ཁྱོད་རང་སོམས།

132

People like this are uniquely
Far from emptiness;
They possess a state of mind
Which holds emptiness itself
To be a thing that's real.
Thus their meditation is
In fact meditating on me.

Now perhaps you can give it some thought
And decide whether or not this practice
Is an antidote which contradicts
The way that I see things!

།དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་ཅི་སྟེ་ན།
།ཁྱོད་རང་མེད་པ་མ་གོ་བར།
།སྣོད་ཉིད་ཟུར་དུ་བཅའ་བས་སོ།
།ཁ་པོ་སུ་ནི་ཆེ་ཡང་རུང་།
།དོན་ལ་ང་མེད་བསྐྱོམ་པ་ཉུང་།

133

The reason why this is the case

Is a Perfect World Possible
When People Want Opposite Things?
Part 9 of *The Devil Debates an Angel*

Is that they fail to understand,
And are seeking some kind of emptiness
Which exists in some other place
Than the fact that they don't exist.

There may be lots of people around
Talking all kinds of big talk,
But the fact is that they are very few
Who know how to meditate
On the fact that the I's not there.

ལ་ལས་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱིས།
དཔུང་པའི་རྟགས་ལས་ང་ཉིད་ནི།
བདེན་བར་མེད་པར་ངེས་པ་ཡི།
ངེས་ཤེས་དེ་ཡི་འཛིན་སྣངས་ཀྱི།
རྒྱན་ལ་ཅི་ཐུབ་མཉམ་པར་འཇོག།
དེ་ལ་གནས་ལུགས་བསྐྱོམ་པར་འདོད།

134
And there are others
Who do an analysis
On the fact that things
Are neither one nor many,
And based on this reasoning
Come to an understanding
That the I is nothing real.

Then they meditate
For as long as they possibly can
On the flow of how these thoughts
Consider things to be.
This they claim is to meditate

Is a Perfect World Possible
When People Want Opposite Things?
Part 9 of *The Devil Debates an Angel*

On the way things really are.

།གཞན་དེ་དག་ལས་ཅུང་ལེགས་ཤིང་།
།ང་ལ་འང་ཅུང་ཟད་གཞོན་མོད་ཀྱང་།
།རྗོགས་པར་གཞོན་པར་ག་ལ་འགྱུར།

135

These folks are a little bit better
Than all those other ones.
They do, I admit, manage to inflict
Some little damage on me,
But how in the world could they ever
Smash me totally?

།དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་ཅི་སྟེ་ན།
།ཡུང་པོ་ཚོགས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས།
།ངའོ་སྐྱམ་པའི་སྐྱོ་སྤྱི་ཞིང་།
།ངའོ་སྐྱམ་པའི་སྐྱོ་དེས་ནི།
།དམིགས་པ་ང་ལ་དམིགས་ནས་ནི།
།རྣམ་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འཇོན།

136

And why is that the case?
The state of mind that thinks
“That’s me” comes up in us
Based on nothing more
Than the collection of our parts.
And when it looks at this “me,”
It believes it exists in truth.

Is a Perfect World Possible
When People Want Opposite Things?
Part 9 of *The Devil Debates an Angel*

དེ་ལྟར་བདེན་པ་བདེན་འཛིན་ཡིན།
དེ་ལྟར་ཞེན་པ་བདེན་ཞེན་ཡིན།
དེ་ལྟར་སྣང་བ་བདེན་སྣང་ཡིན།
སྤྱི་མ་ས་བརྩུ་བར་དུ་འབྲང་།
ཤེས་སྒྲིབ་ཟེར་བའི་མིང་ཡང་བཏགས།

137

This kind of real
Is to believe things are real
This kind of grasping
Is to grasp things as real
This way of appearing
Is to appear as though real—

And it follows us all the way on up
To the tenth bodhisattva level.
It goes as well by the name
Of “an obstacle to omniscience.”